

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Hasan ÖZTÜRK
Bursa Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), kamuoyunun ekonomik ve sosyal göstergelere ilişkin doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmasında kritik bir kamu kurumudur. Bu nedenle kurumun gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımlarında kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve şeffaf biçimde kullanılması büyük önem taşımaktadır.

28 Ocak 2022 – 9 Mayıs 2026 tarihleri arasında TÜİK Başkanlığı görevinde bulunan Erhan Çetinkaya döneminde gerçekleştirilen taşıt kiralama ihalelerine ilişkin kamuoyuna ve sektöre yansıyan çeşitli iddialar bulunmaktadır.

Daha önce bölge müdürlükleri tarafından ayrı ayrı yapılan taşıt kiralama ihaleleri, bu dönemde merkezden yapılmaya başlanmıştır. Söz konusu dönemde dört taşıt kiralama ihalesi gerçekleştirilmiş, bu ihalelerin ikisi pazarlık usulüyle yapılmıştır. Bu dönemde gerçekleştirilen dört ihalenin tamamını Mehmet Kaya'ya ait Carpartner Yardım ve Destek Hizmetleri Otomotiv Nakliyat Taahhüt Ticaret Limited Şirketi ile Kayatur Filo Kiralama Anonim Şirketi kazanmıştır. Başka bir ifadeyle, TÜİK'in son üç yılda gerçekleştirdiği taşıt kiralama ihalelerinin tamamını aynı kişi kazanmıştır. Bu ihalelerin, iş başlangıç tarihlerine kısa süre kala gerçekleştirilmesi ve ihale şartnamelerinin dar kapsamlı hazırlanması nedeniyle sektörde faaliyet gösteren çok sayıda firmanın ihalelere katılım sağlayamadığı iddia edilmektedir.

Diğer taraftan, ihale şartnamelerinde yer alan yerli menşeli araç kullanılması şartına rağmen genel müdür, daire başkanı ve benzeri üst düzey yöneticilere yabancı menşeli üst segment araçlar tahsis edildiği; bu uygulamanın ihale şartlarına aykırı şekilde ilgili firmaya avantaj sağladığı, üst segment araçlardan kaynaklanan maliyet farklarının başka gider kalemlerine yansıtıldığı ve bu suretle Kurumun kamu zararına uğratıldığı yönünde iddialar bulunmaktadır.

Yine ihale şartnamelerinde fabrika çıkışı M sınıfı olması öngörülen minibüsler yerine, şartnameye aykırı şekilde yük ve eşya taşımacılığı amacıyla üretilen N sınıfı araçların modifiye

edilerek kullanıldığı ileri sürülmektedir. Ayrıca ihaleyi kazanan şirketin, teknik şartname hükümlerine açıkça aykırı olarak başka firmalara ait araçları iş kapsamında kullandığı da iddia edilmektedir.

Bu iddiaların somut biçimde incelenebilmesi açısından, 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında sözleşme kapsamında hizmet veren araçların plaka, marka, model ve araç sahibi ile kayıtlı oldukları firmaları gösteren listelerin ve söz konusu araçlara ilişkin akaryakıt giderlerinin ayrıntılı tablolarının incelenmesi önem taşımaktadır. Zira yakıt giderlerinin idareye ait olması nedeniyle, araç bazında yapılacak yakıt harcamalarının incelenmesi, şartname ve sözleşmeye aykırı araç kullanıldığı veya araçlara ilişkin maliyet farklarının farklı gider kalemlerine yansıtıldığı yönündeki iddiaların doğruluğunun ortaya çıkarılmasına katkı sağlayacaktır.

Ayrıca sözleşme süresince hizmet veren araçların, şartname ve sözleşme hükümleri uyarınca sahip olması gereken, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından düzenlenen A1 ve D2 yetki belgeleri ile diğer ilgili kayıt ve belgelerin de incelenmesi gerekmektedir. Bu belgeler üzerinden araçların hizmet süresince hangi firmalara kayıtlı olduğu ve taşıma faaliyetleri bakımından gerekli şartları taşıyıp taşımadığı tespit edilebilecektir.

Bu bağlamda:

1. Taşıt kiralama ihalelerinde pazarlık usulünün tercih edilmesinin hukuki ve fiili gerekçeleri nelerdir?
2. Söz konusu ihalelere her bir ihale bakımından kaç firma teklif vermiştir? İhalelere davet edilen veya teklif sunan firmaların listesi nedir?
3. İhalelerin ilan veya gerçekleştirilme tarihleri ile işin başlama tarihleri arasında ne kadar süre bulunmaktadır? İhalelerin iş başlangıç tarihine kısa süre kala yapılmasının gerekçesi nedir?
4. İhale şartnamelerinin hazırlanması aşamasında rekabetin ve mümkün olduğunca fazla sayıda isteklinin ihaleye katılımının sağlanması amacıyla herhangi bir piyasa araştırması yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?
5. Taşıt kiralama ihalelerinde yer alan yerli menşeli araç kullanılması şartının kapsamı nedir? Bu şartın uygulanıp uygulanmadığı kim tarafından ve hangi yöntemlerle denetlenmektedir?
6. İhale kapsamında genel müdür, daire başkanı ve benzeri üst düzey yöneticilere yabancı menşeli veya şartnamede öngörülenden daha üst segment araçlar tahsis edilmiş midir? Edilmişse bu araçların marka, model ve kiralama bedelleri nelerdir?
7. Şartnamede öngörülen araçlarla fiilen kullanılan araçlar arasında segment, menşe, model veya teknik özellik bakımından farklılık bulunmakta mıdır? Varsa bu farklılıkların hukuki ve idari dayanağı nedir?

8. İhale şartnamesinde M sınıfı minibüs olarak öngörülen araçların yerine N sınıfı araçların üst yapı revizyonu yapılarak kullanıldığı iddiası doğru mudur? Doğru ise bu araçların teknik şartnameye uygun olduğu hangi makam veya birim tarafından tespit edilmiştir?
9. İhaleyi kazanan yüklenici firmaların, sözleşme kapsamında başka firmalara ait araçları kullanıp kullanmadığı denetlenmiş midir? Denetlenmişse bu uygulamanın ihale ve sözleşme hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda hangi tespitler yapılmıştır? Örneğin TÜİK İstanbul Bölge Müdürlüğünde yüklenici konumunda bulunan ve Mehmet Kaya'ya ait Carpartner firması adına hizmet verdiği belirtilen bazı binek araçlar arasında, mülkiyeti BGR firması adına kayıtlı araçların bulunduğu iddiası araştırılmış mıdır?
10. Söz konusu ihalelerde teknik şartnameye aykırılık tespit edilmiş midir? Tespit edilmişse ilgili firmalar hakkında cezai şart, sözleşme feshi, teminatın gelir kaydedilmesi veya başka herhangi bir idari işlem uygulanmış mıdır?
11. İddialara konu uygulamalar nedeniyle TÜİK'in herhangi bir kamu zararı ile karşı karşıya kalıp kalmadığı konusunda inceleme veya denetim yapılmış mıdır? Yapılmışsa tespit edilen kamu zararı miktarı ne kadardır?
12. Kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak ve ihalelerde rekabeti güçlendirmek amacıyla söz konusu ihaleler hakkında idari inceleme veya soruşturma başlatılması planlanmakta mıdır?